

REVISORSEXAMEN
Del I

December 2009

© Revisorsnämnden 2009

REVISORSEXAMEN

Allmänt

Datum: 1 december 2009
Skrivtid: 2 x 4,5 timmar, varav 4,5 timmar för del I
Krav för godkänt resultat: 75 poäng av 100 utan några särskilda krav på fördelning av poäng på olika uppgifter

Hjälpmedel

Alla hjälpmedel är tillåtna, med följande undantag:

- All uppkoppling mot t ex Internet, servrar eller liknande är förbjudet
- All kommunikation med andra personer är förbjudet

Rekommenderat arbetsätt

Förutsättningarna för godkänt resultat förbättras av ett strukturerat tillvägagångssätt vid genomförandet av provet. Det är av särskild vikt att:

- använda tillräckligt med tid för inläsning av praktikfallen
- fördela tiden utifrån varje uppgifts svårighetsgrad och poängtal
- beakta att frågeställningen kan inrymma många aspekter och ämnesområden

Utformning av svar

Du lämnar alltid dina svar i egenskap av godkänd revisor. Vid avgivande av svar bör du:

- svara på ett strukturerat sätt med tydligt och korrekt språk
- ange motiveringar och hänvisningar samt visa uträkningar
- markera eventuella citat med kursiv stil och ange källa

För de fall någon uppgift är oklar finns möjlighet för provvakten att kontakta provkonstruktören för eventuellt förtydligande.

Bedömning

Bedömningen av svar, som ska lämnas på bifogade svarsblanketter eller utskrifter från PC, sker utifrån en svarsmall. Alternativa svar kan – beroende på motiveringar – också beaktas vid bedömningen.

Svar på varje uppgift – eller deluppgift – bedöms enligt följande princip i exempelvis en fråga omfattande fyra poäng:

Poängsättningen innebär följande:

- 4 p – Bra svar
- 3 p – Tillfredsställande svar
- 2 p – Vissa brister
- 1 p – Stora brister
- 0 p – Uteblivet eller felaktigt svar

Uppgift 1	EttasSicherheit AB	Poäng
	Deluppgift 1.1	6
	Deluppgift 1.2	4
	Deluppgift 1.3	8
	Deluppgift 1.4	<u>6</u>
Summa		24

Uppgift 2	Twittra AB	Poäng
	Deluppgift 2.1	6
	Deluppgift 2.2	8
	Deluppgift 2.3	6
	Deluppgift 2.4	<u>6</u>
Summa		26

Lycka till!

1. EtnasSicherheit AB (24 p)

Bakgrund

Den schweiziska koncernen EtnasSicherheit har under hösten etablerat sig i Sverige genom dotterbolaget EtnasSicherheit AB. Etableringen har skett genom att moderbolaget i Schweiz har förvärvat ett svenskt lagerbolag. Verksamheten, som utgörs av tillhandahållande av bevakningstjänster, har varit relativt blygsam i starten och intäkterna för 2009 beräknas uppgå till ca 20 Mkr. Det svenska dotterbolaget har inför 2010 tecknat ett antal betydande avtal avseende bevakningsuppdrag och den budgeterade omsättningen för 2010 uppgår till 250 Mkr. Det budgeterade resultatet före skatt är 24 Mkr.

VD, som har rekryterats internt, är Ursula Heintz. Ursula har tidigare varit anställd i ett större internationellt svenskt bolag och känner den svenska kulturen väl. Ekonomichef är Peter Persson. Jobbet hos EtnasSicherheit AB är hans första anställning i denna roll.

Bolaget tillämpar BFNAR i det svenska bolagets redovisning och rapporterar enligt IFRS till moderbolaget.

Deluppgift 1.1

Du blir kontaktad av det schweiziska moderbolaget i augusti 2009 och tillfrågas om du vill anta uppdraget som revisor i det svenska dotterbolaget. Det schweiziska bolaget har fått ditt namn från sin lokala revisor i Genève som du har haft ett kortare samarbete med för några år sedan.

Uppgift (6p)

- Vilka överväganden, utöver vad som följer av ABL, 21 § i Revisorslagen och RS Ramverk för bestyrkandeuppdrag p 17-19, behöver du enligt lag göra innan du accepterar uppdraget?
- Kan du tacka nej till ett revisionsuppdrag?
- När du har valts till revisor - under vilka omständigheter kan bolaget entlediga dig från ditt uppdrag innan mandattiden gått ut och vilka formaliakrav ställs?

Deluppgift 1.2

I samband med att du accepterar revisionsuppdraget i september 2009 upprättar du ett förslag till uppdragsbrev och lämnar det till ekonomichefen Peter Persson.

Uppgift (4 p)

- Förklara för ekonomichefen i vilket syfte revisorn och uppdragsgivaren upprättar ett uppdragsavtal för lagstadgad revision. Kan uppdragsavtalet omfatta även andra tjänster än revision?
- Kan revisorns ansvar i någon aspekt begränsas vad gäller lagstadgad revision respektive fristående rådgivning?

Deluppgift 1.3

Bolaget hyr sina lokaler och inför den väntade expansionen under 2010 inser de att de behöver anpassa dem efter sina egna behov med investeringar i bl a lokaler för styrketräning, omklädningsrum och duschar för de anställda. Nuvarande hyreskontrakt löper endast t o m december 2011 då bolaget bedömer sig behöva flytta till större lokaler relativt snart om expansionen går enligt plan. Fastighetsägaren har erbjudit sig att i samband med att bolaget lämnar lokalerna 2011 betala en mindre summa pengar som kompensation för utgifterna för ombyggnation.

Uppgift (8 p)

- a. Hur ska EtnasSikkerheit redovisa ändrings- och ombyggnadsutgifter under 2009 och efterföljande år i den svenska redovisningen respektive i rapporteringen till moderbolaget? Om du anser att det finns alternativa sätt att redovisa på, redogör även för dessa.
- b. När är utgifterna skattemässigt avdragsgilla?

Deluppgift 1.4

EtnasSikkerheit AB visar sig ha en osedvanligt god likviditet och vid din löpande granskning under hösten har du noterat att intäkterna per anställd förefaller ligga mycket över branschgenomsnittet trots verksamhetens relativt ringa omfattning. Det visar sig att bolaget tar emot stora inbetalningar från det schweiziska moderbolaget vilka redovisas som intäkt i det svenska bolaget. Av verifikationerna framgår det att betalningarna ska avse rådgivningstjänster. Du anser inte att det förefaller rimligt med tanke på vad du vet om bolagets verksamhet. Peter Persson ger dig en förklaring som inte är hållbar och när du försöker diskutera saken med Ursula Heintz svarar hon undvikande. Samtidigt blir du medveten om ett ägarbyte i det schweiziska moderbolaget, det är dock oklart vilka som ligger bakom förvärvet. Du kontaktar din kollega i Genève för att få mer information och hon informerar dig då om att hon avgått som revisor i samband med ägarbytet och inte längre har någon kontakt med bolaget.

Uppgift (6 p)

Redogör för vilka åtgärder du bör vidta till följd av vad som framkommit vid din granskning. Bortse från åtgärder vid misstanke om brott enligt ABL 9 kap § 42 – 44.

2. Twittra AB (26 p)

Bakgrund

Twittra AB är en av Sveriges största detaljister inom hemelektronik och vitvaror. Bolaget har varit verksamt i mer än 10 år och omsatte ca 1 miljard kronor under år 2008. Under 2009 har konjunktturnedgången påverkat intäkterna, men genom en god kostnadskontroll har bolaget kunnat hålla sina marginaler på samma nivå som tidigare, d v s en rörelsemarginal på ca 10 %. Bolaget är familjeägt, men ingen från ägarfamiljen är för närvarande aktiv i verksamheten. Twittra är främst etablerat i södra och mellersta Sverige med 23 butiker. Huvudkontor samt centrallager finns i Mälardalen.

Antalet anställda varierar med säsong och uppgick per sista december 2008 till ca 300. Twittras VD, Lasse Hansson, har varit bolaget troget i närmare 10 år och ekonomichefen Anita Andersson har varit med lika länge i verksamheten. I samband med en upphandling av revisionen i början av 2009 valdes din byrå till revisorer med dig som huvudansvarig.

Bolaget har kalenderår som räkenskapsår och tillämpar BFNAR.

Deluppgift 2.1

Det totala varulagervärdet i Twittras balansräkning uppgår till 320 Mkr och varierar inte mycket över året. Varulagret utgör ca 40 % av balansslutningen och är en väsentlig post. Varulagervärdet i centrallagret i Mälardalen uppgår till ca 50 % av bolagets totala varulager. Rullande inventeringar görs under året avseende detta lager. Resten av varulagret finns ute hos de 23 butikerna och ingen enskild butik har ett varulager som utgör mer än 5 % av det totala varulagervärdet. Inventering av varulager i butikerna sker efter stängning den sista arbetsdagen i december. Detta är första året du reviderar Twittra och du kan därför inte basera din granskningsstrategi på tidigare års erfarenheter. Efter att ha genomfört en inledande informationsinsamling är din uppfattning att bolagets övergripande kontrollmiljö förefaller god samt att inneboende risk och kontrollrisk inledningsvis kan bedömas som medium. Du har träffat den tidigare revisorn och även tagit del av hennes rapportering till bolaget. Enligt henne har bolaget ett väl fungerande lagerredovisningssystem.

Uppgift (6 p)

Redogör för vilka granskningsåtgärder du planerar att genomföra under året och per bokslutsdatum. Ditt svar ska omfatta räkenskapspåståendena existens och mätning för posten varulager.

Deluppgift 2.2

I samband med planeringen för revisionen uppmärksammar Anita dig på hanteringen av ett antal vanligt förekommande transaktioner och ber dig om dina synpunkter på hanteringen i redovisningen.

- a. Twittra införde under 2008 elektroniska presentkort som laddas med önskad summa pengar. När en kund betalar för ett laddat presentkort bokförs en intäkt.

- b. Kunderna har öppet köp i 30 dagar. Antalet returer har historiskt varit försumbara varför Twittra bokför intäkt vid försäljningen. Någon reserv för returer redovisas inte i bokslutet.
- c. Twittra har ett bonusprogram för kunder där kunderna erhåller 1 poäng per krona de handlat för. Efter att ett visst antal poäng intjänats erhålls rabattcheckar till specifika belopp att utnyttja i bolagets butiker. Twittra bokför rabattcheckarna som en skuld till kund och kostnad vid utfärdandet av rabattchecken (d v s när kunderna tjänat in ett visst antal poäng) och motsvarande intäkt och minskning av skuld vid utnyttjandet.
- d. Twittra bokför utgifter för förvärvade hyreskontrakt för butikerna som immateriella tillgångar. Dessa skrivs av över bedömd nyttjandeperiod som överensstämmer med kontraktens löptid.

Uppgift (8 p)

Bedöm om bolagets redovisning enligt ovan är förenlig med god redovisningssed.

Deluppgift 2.3

De 23 butikerna har en avsevärd kontanthantering. Twittra har följt med i debatten kring kontanthandel och har uppmärksammat Skatteverkets nya krav på installation av certifierade kassaregister för att förhindra manipulation. Installation av certifierade kassaregister har gjorts i samtliga butiker under 2009.

Uppgift (6 p)

- a. Redogör för minst tre risker som finns avseende kontanthantering. Koppla riskerna till räkenskapspåståenden.
- b. Redogör för hur införandet av certifierade kassaregister påverkar din granskning av intäkter under löpande år samt vid bokslutet.

Deluppgift 2.4

Twittra har valt att upprätta en funktionsindelad resultaträkning. Anita håller på att skriva en ekonomihandbok för Twittra och ber dig om hjälp med att exemplifiera vad som ska ingå i kostnad såld vara respektive försäljningskostnader.

Uppgift (6 p)

Ge fyra exempel, (varav två generella för alla företag och två specifika för detaljhandel) på vilka utgifter som ett företag kan redovisa som:

- a. Kostnad såld vara
- b. Försäljningskostnader